

ÁpolásÜgy

A MAGYAR ÁPOLÁSI EGYESÜLET továbbképző és tájékoztató kiadványa

Feladó:
Magyar Ápolási Egyesület
1431 Budapest, Pf. 130.

www.apolasiegyesulet.hu

2021. 35. évf. 2. szám KÖZÖS ÜGYÜNK AZ ÁPOLÁS!

Lapszámunk kiemelt támogatója a

Baxter

Tisztelt Munkatársaim! Kedves Tagtársaim!

A mostani, kihívásokkal teli napokban érzik át igazán társadalmunk tagjai az ápolói/gondozói hivatás fontosságát.

Az elmúlt 18 hónap bebizonyította, hogy a két ágazat szakmai közössége, az orvosok, a szakdolgozók, a gondozók, a segítő szakemberek ilyen nehéz körülmények között is magas szinten gyakorolják hivatásukat.

A járvány megmutatta, hogy nemcsak a békés mindennapokra, hanem a nehézségekkel teli helyzetekre is igaz, hogy szakembereink minden területen csapatként tudnak dolgozni és ágazatokon átívelően segítik egymás munkáját, a betegek, ellátottak érdekében.

Nem egyszerű feladat ma egészségügyben – szociális ellátásban ápolónak/gondozónak lenni!

Tapasztaltuk, hogy hivatásunk megbecsültsége sem erkölcsi, sem anyagi szempontból nem áll összhangban a fizikai - lelki megterheléssel. Az utóbbi időben drasztikusan csökkent létszámunk, viszont ezzel párhuzamosan kevés az utunkra lépő, és rajta lelkesen, hivatástudatunkhoz méltón, éveken át haladó új munkatárs belépése.

De mi, akik még itt vagyunk, mindannyian kivételesek vagyunk, ennek köszönhetően megismertük az egymás iránti tisztelet, elfogadás, segítségnyújtás támogató erejét. **Van bennünk valami emberfeletti erő és bátorság, mert tudjuk, hogy többet adunk, mint amit bárki adhat.** A mi feladatunk hozzájárulni ahhoz, hogy minden ember visszakaphassa azt, amiből csak egyetlen adatott, ez nem más, mint a méltóságteljes élet.

Töretlen hittel remélem, hogy a jelenleg zajló járványügyi helyzet rávilágít arra, hogy nélkülözhetetlenek vagyunk embertársaink számára, ezáltal talán lehetővé válik számunkra a bennünket méltán megillető társadalmi megbecsülés elérése.

Év végéhez közeledve minden segítő területen hivatását gyakorló munkatársunk számára jár egy kitüntetés a helytállásért, az önzetlen munkáért. A maga területén mindenki a legtöbbet adta, a legjobb szándéktól vezérelve.

Köszönöm a kitartást, hogy vigyáztatok a betegekre, az ellátottakra és egymásra.

Egyesületünk elnöksége nevében, egészségben gazdag, áldott karácsonyi ünnepet és békés boldog újévet kívánok minden kedves olvasónak!

Minya Tünde
elnök

In memoriam Mucha Márkné Katalin

"A szeretet erősebb a halálnál. Az elhaltat nem veszítjük el, csupán előresiet oda, ahova mi is igyekszünk"
(Michelangelo)

Mély fájdalommal tudatjuk tagtársainkkal és minden magyar ápolóval, hogy Mucha Márkné Katalin a Magyar Ápolási Egyesület alapító tagja, titkára, majd 20 évig elnöke, életének 81. évében, 2021. június 04. napján elhunyt.

Legmélyebb tisztelettel és elismeréssel búcsúzunk egy Igaz Embertől, aki 1989-ben szakmai tudása és erkölcsi normái alapján képes volt egy "értékalapú, szakmai közös-

ség" létrehozására és fenntartására. Szakmai tapasztalata, elméleti tudása, hazai és nemzetközi kapcsolatai révén hívta fel a figyelmünket a szakmapolitika hangsúlyos szerepére, érdekeink érvényesítésének fontosságára.

A Magyar Ápolási Egyesület élén megmutatta hogyan kell egy célért együtt küzdeni, közösséget építeni, hatékonyan az ápolókért tenni.

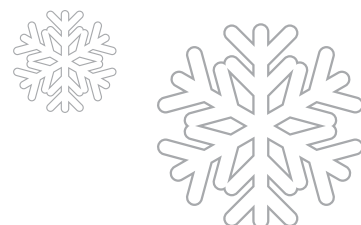
Katalinnak jelentős szerepe volt az egyesület legrangosabb kitüntetésének a Kossuth Zsuzsanna-díjnak megalkotásában, a magyar ápolók nemzetközi szinten történő megjelenésében, valamint a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara elindításában.

Több mint 30 évet hittel, önzetlenül, embert próbáló módon küzdött az ápolás, mint hivatás felemelkedéséért.

Emlékét örökké megőrizzük!

Minya Tünde
elnök

2021. november 9-én a visegrádi Királyi Palotában rendezett ünnepségen kitüntetést vehetett át:

2020. évi Szociális Munka Napja alkalmából:

Szociális Munkáért-díj

A Magyar Ápolási Egyesület felterjesztésére az Emberi Erőforrások Minisztere **Szociális Munkáért-díjat** ítelt meg **Schäffer Zsuzsanna**, a Skóciai Szent Margit Gondozóotthon igazgatója számára. A kitüntetettet az ünnepségen virággal köszöntöttük. Kitüntetését a Parlamentben adják át.

Az Emberi Erőforrások Miniszterének Elismerő Oklevele

2020. évi Szociális Munka Napja alkalmából:

Szász Orsolya szociális gondozó és ápoló	Ipolypart Ápoló Gondozó Otthon és Rehabilitációs Intézet, Ludányhalászi
Takács Krisztina szociális munkás	Sz.-Sz.-B. Megyei Kórház és EOK - Sántha Kálmán Szakkórháza, Nagykálló
Vidéki Nagy Renáta szociális munkás	Bács-Kiskun Megyei Oktatókórház, Kecskemét

2021. évi Szociális Munka Napja alkalmából:

Buczászki Márta ápoló	Szent Erzsébet Idősek Otthona, Balassagyarmat
Fábián Henriett részlegvezető ápoló	Soproni Szociális Intézmény Idősek Otthona
Fekete Csabáné ápoló	Felnőtt Fogyatékosok és Pszichiátriai Gondozottak Otthona, Tépe
Gálné Pataki Gabriella ügyvezető igazgató	Szépkorúak Háza Nonprofit Kft. Idősek Otthona, Miskolc
Skóciai Szent Margit Gondozóotthon Munkacsoportja	Skóciai Szent Margit Gondozó Otthon, Vásárosdombó

2021. évi Magyar Ápolók Napja alkalmából:

Dr. Bajnayné Kiss Katalin telephelyi ápolási igazgató helyettes	Sz.-Sz.-B. Megyei Kórházak és Egyetemi Oktatókórház Mátészalkai Kórháza
Bárány Árpádné klinikai szakápoló	dr. Kenessey Albert Kórház- Rendelőintézet, Balassagyarmat
Baranyi Gyuláné szülésznő	Schweitzer Kórház- Rendelőintézet, Hatvan
Csikos Dóra rendelőintézeti igazgató	Szent Lázár Megyei Kórház, Salgótarján
Deme Éva Anita szakasszisztens	Nagykőrösi Rehabilitációs Szakkórház és Rendelőintézet
Jancsovcsné Matalin Zsuzsanna szakápoló	Toldy Ferenc Kórház és Rendelőintézet, Cegléd
Jánosikné Szabó Tünde osztályvezető ápoló	B.A.Z. Megyei Egyetemi És Oktató Kórház, Miskolc
Lencsés Béláné osztályvezető főnővér	Fejér Megyei Szent György Egyetemi Oktató Kórház, Székesfehérvár
Lengyel Judit részlegvezető ápoló	Kanizsai Dorottya Kórház, Nagykanizsa
Lukács Miklós vezető ápoló	PTE Klinikai Központ Klinikai Palliatív Mobil Team, Pécs
Máténé Török Katalin Ágnes szülésznő	Kiskunhalasi Semmelweis Kórház a SZTE Oktató Kórháza
Mezei József Roland vezető asszisztens	Gróf Tisza István Kórház, Berettyóújfalú
Pap-Szekeres Anita ápolási igazgató	Bács-Kiskun Megyei Oktató Kórház, Kecskemét
Rapavi László Ferencné ápoló	Pest Megyei Flór Ferenc Kórház, Kistarcsa
Szeszenka Terézia szociális munkás	Jahn Ferenc Dél-pesti Kórház Rendelőintézet Csepeli Telephely, Budapest
Végh Lászlóné részlegvezető szakasszisztens	PTE KK Szívgyógyászati Klinika Szakambulancia, Pécs
Virágné Kaló Ágnes ügyvezető- szolgálatvezető	Terra 95.BT Otthoni Szakápolási és Hospice Szolgálat, Miskolc
Fejér Megyei Szent György Egyetemi Oktató Kórház, Infektológiai Osztály Szakdolgozói Közössége	Fejér Megyei Szent György Kórház, Székesfehérvár

Felügyelő Bizottság Jelentése

MAGYAR ÁPOLÁSI EGYESÜLET KÜLDÖTTGYŰLÉSE

2021. szeptember 23. Visegrád

Tisztelt Küldöttgyűlés!

Alapszabályban foglalt kötelezettségünknek eleget téve számolunk be a Magyar Ápolási Egyesület 2020. évi működésének felügyeletéről, egy COVID által átírt, új kihívásokkal teli, embert próbáló időszak alatti, új utakat kereső egyesületi munkáról.

A 2019. évben még fennállásának 30 éves jubileumát ünneplő Magyar Ápolási Egyesület, – mint a különböző intézményi keretekben működő ápolók, gondozók, szakdolgozók, technikusok, és egyéb egészségügyi szakemberek társadalmi összefogására létrejött legnagyobb országos civil szervezet, – aki mindig is azért küzdött, hogy munkájukat megismerjék, elismerjék, megbecsüljék akkor még nem gondolta, hogy ilyen rövid időn belül ennyire a figyelem középpontjába kerülnek.

A MÁE 2020. évben is **közhasznú jogállású szervezetként tevékenykedett**, és ennek feltételei a 2021. évre is fennállnak.

A 2020. évi gazdálkodást a Felügyelő Bizottság az alábbi szempontok alapján vizsgálta:

- közhasznú jogállásnak megfelelő könyvvezetés és beszámoló készítése
- jogszabályoknak, belső szabályzatoknak való megfelelés
- vagyoni változása, pénzeszköz felhasználása összhangban áll-e az adott évi működéssel, bevételi és költségtervvel, az Alapszabálynak megfelelő tevékenységgel
- elnökségi, vezetőségi ülések, határozathozatal az előírásoknak megfelelően történik-e
- könyvvezetésre vonatkozó előírások betartásra kerültek-e, az analitikus és főkönyvi könyvelés a mérleg és eredmény kimutatás összhangja, egyezősége biztosított-e?

Működését a 2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról előírásainak és a hatályos gazdálkodási jogszabályoknak, kiemelten az adótörvények, a számviteli törvény és az egyéb szervezetek beszámoló és mérlegkészítési kötelezettségeiről szóló kormányrendelet előírásainak megfelelően az Egyesület belső szabályzatait szem előtt tartva végezte.

Tevékenységét az Alapszabályban meghatározott céloknak, feladatoknak megfelelően az ápolás szakma érdekeit szem előtt tartva végezte, megtalálva a lehetőségeket a pandémia idején, megtanulva az online kommunikáció különböző módjainak beépítését az operatív folyamatokba.

Az Egyesületi tevékenység 2020. évi főbb mozzanatai a teljesség igénye nélkül az alábbiak voltak:

- Tűzd ki a kék szalagot felhívás közzététele az Ápolók Nemzetközi Napja alkalmából, melyhez rengeteg kórház, egyén, csoport csatlakozott, melyet számos beküldött kép reprezentál,
- Ápolás ügy közönség megjelenítése 2020. májusában, mely az ápolás szakma számára hiánypótló kiadvány. Florence Nightingel születésének 200 éves évfordulója tervezett programok elmaradása miatt, az életének

bemutatása történt meg, különleges történetek alapján. Hihetetlen munka és csodálatos mű.

- GINOP pályázatban a 450 órás pilot képzés előkészítése, szakmai tartalmának összeállítása, órarend, tematika és a munkakör profilalkotása történt meg.
- Népegészségügyért és Prevencióért Felelős Helyettes Főigazgatóság
- Ápolásügyi Koordinációs Igazgatóság szakmai együttműködésre kérte fel egyesületünket – 450 órás képzés-pilot bemutatása, nemzetközi kapcsolatok fejlesztése (EFN), országos ápolói munkakör kialakítása és az életpályamodell újragondolása ügyében.
- Hallgatók 2 nemzetközi konferencián való részvételét támogatta a MÁE, szakmai előadásuk kivonata az Ápolásügyben jelenik meg.

Az Egyesület tevékenysége ma minden eddiginél nagyobb értéket jelent az ápolás szakma elismertetése, fejlesztése, oktatása, információ áramlása és érdekképviselete vonatkozásában.

A 2020. évben egy elnökségi és egy vezetőségi ülés került a hagyományos módon, személyes jelenléttel megtartásra. Minden egyéb felszínre kerülő kérdés e-mail, valamint Facebook zárt csoport létrehozásával került megtárgyalásra, az információkat is ezen platformon osztották meg egymás között. Az első lezárásokat követően a technikai feltételeket és a TEAMS használatát meg kellett tanítani a munkatársaknak, amely annyira jól sikerült, hogy a kollégák a mai napig szívesen alkalmazzák.

Jelentős eredménynek számít, hogy a MÁE tagsága előző évhez képest mintegy 50 fővel 3345 főre emelkedett. A növekedés a szociális területről történő belépőknek köszönhető, akiket szeretettel köszöntünk tagjaink sorában.

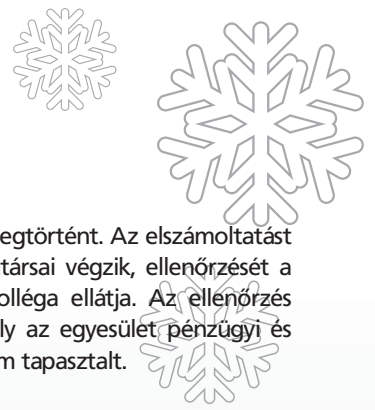
A jövőben is jelentős szerepet szánunk a tagtoborzásnak, a szervezet céljai, munkája megismertetésének.

Köszönjük az aktív megyék e területen kifejtett tevékenységét, az Elnök Asszonynak, az elnökségnek és a vezetőségeknek, a tagoknak, az aktív helyi szervezeteknek az odafigyelését az új belépő dolgozókra.

Az Egyesület az előírt szabályzatokkal rendelkezik: számviteli politika, számlarend, számlatükör, pénzkezelési és leltározási, selejtezési szabályzat, valamint a megyék elszámoltatására készített belső szabályozás rendelkezésre áll.

Az Egyesület a Számviteli politikáját az alábbiak szerint alakította ki:

- a civil és közhasznú szervezetekre vonatkozó szabályokat alkalmazza, és ennek megfelelő kettős könyvvitelt, és analitikus nyilvántartásokat vezet
- beszámolási formája: egyszerűsített éves beszámoló mérlege „A” változat kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezetek részére, és ennek megfelelő eredmény kimutatás, melyek a 479/2016. (XII. 28. Kormányrendelet és a 2000. évi C tv. a számvitelről előírásai alapján
- kiegészítő melléklet egyszerűsített éves beszámolóhoz és közhasznúsági jelentés készítését biztosítja
- az Áfa körbe nem tartozik, egyéb adónemekben az adójogszabályoknak megfelelően adózik
- értékcsökkenést az adótörvény szerint időarányosan a lineáris leírási kulccsal számolja el

- a tárgyi eszközöket beszerzési áron tartja nyilván, a mérlegben nettó értéken mutatja ki
- készletnyilvántartást nem vezet, az anyagokat egyből a megfelelő költség nem számolja el
- devizás tételek értékelése MNB által közzétett hivatalos devizaárfolyamon történik
- értékvesztést nem számol el.

Az Egyesület a 2020. évben is a **küldöttgyűlés által elfogadott éves költségvetési terv és a covid helyzet mellett megvalósítható munkaterv alapján végezte a gazdálkodását**. Vállalkozási tevékenységet nem végzett, kizárólag közhasznú alaptevékenységet folytatott.

A 2020. évben hozott határozatokat nyilvántartották, a közgyűlésről az elnökségi, vezetőségi ülésekről készült **emlékeztetők tartalmazzák**. A határozatokról az Egyesület a **Határozat Tárat naprakészen, folyamatosan vezette**, a döntési arányok rögzítése megvalósult. A 2020. évben nyolc határozat született, melyből két határozat nem valósult meg, két rendezvény maradt el a covid lezárások miatt. Többek között határozat született a hatályos jogszabályok adta lehetőségekre építve az éves beszámolót elfogadó küldöttgyűlés végső határidejének meghatározására, a szeptember 30.-i időpont kijelölésére.

A MÁE 2020. évre elfogadott költségvetési terve pénzürgalmi szemléletben, a tevékenységgel és ellátott feladatokkal összhangban kialakított bevételi és kiadási struktúrájának megfelelően tartalmazta a működést meghatározó tételeket. A költségvetés teljesítése során a kiadási oldalon számottevő megtakarítás jelentkezett, mely legnagyobb részt a járvány miatt elmaradt rendezvények lebonyolításához kapcsolódó költségmegtakarításoknak és a takarékos gazdálkodásnak tudható be.

A Felügyelő bizottság áttekintette a kettős könyvvitelt vezető szervezet egyszerűsített éves beszámolóját és annak közhasznúsági mellékletét alátámasztó alapbizonylatokat, és az azok alapján készített nyilvántartásokat, összesítő kimutatásokat, megvizsgálva a számviteli és adó szabályok érvényre juttatását, a kialakított bizonylati rendet és fegyelmet. Megállapítható, hogy az az előírásoknak megfelelő.

Az előzőek alapján kijelenthető, hogy a főkönyvi könyvelés megbízható alapot nyújtott az egyszerűsített éves beszámoló mérleg és eredmény kimutatás összeállításához. A mérleg leltárral alátámasztott.

A készpénz kezelés rendje szabályos, az előleg és szigorú számadású nyomtatványok kezelését az előírásokat betartva vezették.

A Megyék elszámoltatása a Küldöttgyűlés által elfogadott belső szabályzatnak megfelelő rendben történik. A 16 megyénél 30 ezer forintos készpénz előleg, mintegy 480 ezer forint értékben van kihelyezve. A covid miatt megyei költés alig volt, ahol volt, az szűk körben megtartott intézményi rendezvények célját szolgálta, és az elszámolás a covid hely-

zet adta lehetőségek szerint megtörtént. Az elszámoltatást a MÁE Központi Iroda munkatársai végzik, ellenőrzését a főkönyvi könyvelést vezető kolléga ellátja. Az ellenőrzés olyan szabálytalanságot, – mely az egyesület pénzügyi és számviteli rendjét sértené – nem tapasztalt.

A banki és pénztári kifizetések utalványozott, szabályszerűen kiállított bizonylatok alapján történtek, a bizonylatok az egyesület nevére szóltak, és az egyesület céljaival és 2020. évi tevékenységével összhangban álltak. A kifizetések számlával, bérjegyzékkel, szerződéssel alátámasztottak. Bizonylat nélküli kifizetés nem történt. A bizonylatok és a gazdasági események dokumentumai a MÁE központi irodájában kerülnek megőrzésre, ott rendelkezésre állnak.

Az adóhatóság felé a bejelentési, bevallási és befizetési kötelezettségét az Egyesület rendszeresen teljesítette. Az **adó folyószámla** az adófizetési kötelezettségnek megfelelően tartalmazta a bevallási és befizetési adatokat, **hátraléka nincs az egyesületnek**.

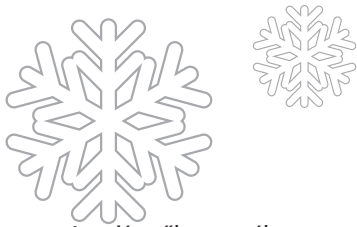
A MÁE 2020. évi bevétele 39 975 ezer Ft volt, ez 2 389 ezer Ft-tal több, mint az előző évi. A ráfordításai 27 249 ezer Ft, mely 6 523 ezer Ft-tal kevesebb, mint az előző évi. **A 2020. évi bevétel, kiadás különbsége, vagyis a tárgyévi eredmény: 12 726 ezer Ft nyereség**. Ez a mérlegben a saját tőkét is hasonló összeggel növelte, és az eszköz oldalon a pénzeszközök növekedését eredményezte. Olyan nagyságrendet képvisel, mely az egyesület történetében még nem fordult elő, azonban negatív hatása is megjelenik, a bezártság, a személyes találkozások hiánya, a csend és befelé fordulás, a teljes egészében on-line kommunikációra helyeződő hangsúly. **Bevételi oldalról a tagdíjak 514 ezer Ft-tal növekedtek, a támogatásoknál a növekedés 3 980 ezer Ft volt, viszont adományban ez évben nem részesült az egyesület**.

A költségeken belül 52,8 %-ot 14 368 ezer Ft-ot az anyagjellegű ráfordításokra 46,8 %-ot a személyi jellegű ráfordításokra használtunk fel. Az anyagjellegű ráfordítások összege 6 511 ezer Ft-tal kevesebb az előző évitől. Nagyobb részt a megyei szervezetek által elszámolt és az egyéb kiküldetési költségeknél mintegy 4 millió Ft, a rendezvények lebonyolításánál 5 millió Ft megtakarítás jelentkezik, ezzel szemben viszont nőtt az ügyviteli szolgáltatási költség mintegy másfél millió forinttal, mely a pályázatokhoz kapcsolódik.

A közhasznúsági jelentésben szereplő MÉRLEG FŐÖSSZEG 37 millió 166 ezer Ft.

Az eszköz oldalon a befektetett eszközök 89 ezer Ft-tal, a forgó eszközök 37 077 ezer Ft-tal szerepel. A forgóeszközök között a pénzeszközök 99,8 %-os részaránya biztonságot nyújt a jövőbeni működtetéshez. A követelések összege 583 ezer Ft, mely többségében a Megyénél lévő előlegből tevődik össze.

A forrás oldalon a saját tőke 36 millió 317 ezer Ft, a nyereség 12 726 ezer Ft, és a rövid lejáratú kötelezettség 849 ezer Ft, mely következő évben fizetendő SZOCHO, SZJA és Egészségbiztosítási járulék.

A saját tőke esetében megállapítható, hogy a takarékos, gondos, tervszerű gazdálkodásnak, a covid helyzet diktálta működtetésnek, rendezvények elmaradásának köszönhetően több, mint másfélszeres vagyonnövekedés következett be. A saját tőke a 2019. évi saját tőkének a 153,9 %-ára, 12 726 ezer Ft-tal növekedett, a biztonságos alapot teremtve egy jövőbeni fenntarthatósághoz, érdemi szakmai munka megvalósításához.

JAVASLATOK:

Célszerűségi:

- A COVID által megváltoztatott helyzetben, a veszélyhelyzethez kapcsolódó intézkedésekből adódóan az elkövetkezendő időszakban az egyesületnek, mint **civil szervezetnek a szerepét újra kell értékelni**. Egyaránt fontos a tagságon belüli közösségépítés és a nyitás más civilszervezetek irányába, valamint az operatív működtetés bevált gyakorlatának megszilárdítása.
- A Felügyelő bizottság kiemelten támogatja az egyesületi tagok körében tervezett korfa elkészítését, mely az egyesület jövőbeni fenntarthatóságát biztosító lépésekhez, a jövőkép megtervezéséhez nyújt konkrét információt.
- A jövőben is **kiemelt hangsúlyt kell fordítani az új belépő dolgozókra, a munkaerő fluktuáció nyomon követésére, várható trendjeire**. Még hatékonyabb kommunikációt kell folytatni az ágazat dolgozóival, minél szélesebb körben megismertetni minden egészségügyi, szociális szolgáltatóval az egyesület céljait, tevékenységét, elért eredményeinket.
- A jelenleg még passzívabb Megyék esetében okfeltáró elemzéseket kell végezni, és változásokat eszközölni, jobban bevonni Őket az egyesület tevékenységébe, céljainak a megvalósításába.

Szabályszerűségi:

- **A civil törvény 30. § (4) bekezdése előírja a saját honlappal rendelkező civil szervezet részére a közzétételi kötelezettséget a beszámoló, valamint a közhasznúsági melléklet saját honlapon történő elhelyezésére is. Biztosítsuk ezt az előírást a 2020. évi beszámoló esetében is.**

A Felügyelő Bizottság jelentését összegezve:

Megállapítható, hogy az Elnöki beszámoló, a pénzügyi beszámoló, a mérleg, az eredmény kimutatás és a közhasznúsági jelentés **valós, megbízható adatokat tartalmaz.**

Az Egyesület gazdasági tevékenysége az Alapszabállyal és a 2020. évi covid által biztosított lehetőségek között, a munkahelyi leterheltséget figyelembe véve a munkatervvel, költségvetéssel összhangban állt, annak céljait szolgálta.

A Felügyelő Bizottság javasolja a Küldöttgyűlésnek, hogy az elhangzottak szerint:

- **A 2020. évi egyszerűsített éves beszámoló mérlege egyéb szervezetek részére (3. sz. melléklet) beszámolót 37 millió 166 ezer Ft mérleg főösszeggel,**
- **A 2020. évi egyszerűsített beszámoló eredmény kimutatása a kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet részére (4. sz. melléklet) beszámolót 39 millió 975 ezer Ft bevétellel, és 27 millió 249 ezer Ft ráfordítással,**
- **A 2020. évi eredményét 12 millió 726 ezer forint nyereséggel szíveskedjen elfogadni.**

A MÁE tevékenységéhez, a gazdasági és szakmai eredményekhez az elnyert pályázatokhoz gratulálunk, és megköszönjük a pandémia idején kifejtett, erőt, fáradságot nem kímélő, áldozatos munkájukat.

A további eredményes munkához erőt, egészséget és sok sikert kívánunk!

Harsányi Imréné
FB. elnök

A Magyar Ápolási Egyesület köszönetet mond mindazoknak, akik adójuk egy százalékának felajánlásával támogatják működését! Több, mint 30 éve munkálkodunk az ápolás szolgálatában.

Kérjük, továbbra is támogassa törekvéseinket adója 1%-ának felajánlásával.

Köszönjük!

RENDELKEZŐ NYILATKOZAT A BEFIZETETT ADÓ EGY SZÁZALÉKÁRÓL

A kedvezményezett adószáma:

19623317 – 1 – 42

A kedvezményezett neve: Magyar Ápolási Egyesület

TUDNIVALÓK

A nyilatkozatot tegye egy olyan postai szabvány méretű borítékba, amely e lap méretét csak annyiban haladja meg, hogy abba a nyilatkozat elhelyezhető legyen.

FONTOS!

A rendelkezése csak akkor érvényes és teljesíthető, ha a nyilatkozaton a kedvezményezett adószámát, a borítékon pedig az ÖN NEVÉT, LAKCÍMÉT ÉS AZ ADÓAZONOSÍTÓ JELÉT pontosan tünteti fel.

A lezárt, aláírt borítékot küldje el az illetékes adóhivatalnak, vagy adja át a munkáltatójának.

A Magyar Ápolási Egyesület 2020-ban is a vonatkozó jogszabályok, az alapszabály, a küldöttgyűlés és a vezetőségi értekezleteken meghozott határozatok alapján végezte feladatait.

Ezek alapján a szakmai véleménynyilvánítás, közigazgatási egyeztetés, szervezeti kötelezettségek teljesítése, részvétel az egészségpolitika alakításában, a civil kapcsolatok ápolása, építése, továbbá a szakmai tevékenység elismerése és az Ápolásügy kiadása voltak a legfontosabb feladatok. A Magyar Ápolók Napja ünnepséget még meg tudtuk tartani, de további rendezvények szervezésére a COVID-19 járvány miatt már nem volt lehetőség.

A Magyar Ápolók Napja hagyományosan a Duna Palotában került megrendezésre, ahol az ünnepség keretein belül átadásra kerültek a miniszteri elismerések.

2020-ban az országos és területi szervezetek működtetése, támogatása kiemelt fontosságú feladatot jelentett, meg kellett szoknunk, hogy személyesen nem találkozhatunk, ki kellett alakítani a kapcsolattartás elektronikus módját.

Az év végén előkészítésre került egy pályázat, amelyben a Pécsi Tudományegyetemmel együttműködve konzorcium vezetőként lehetőségünk nyílik egy segédápolói program kidolgozására. A civil és közigazgatási szervezetekkel megfelelő kapcsolatot ápolunk.

Az alapszabályban előírt vezetőségi és elnökségi üléseket és a küldöttgyűlést megtartottuk. A hatóságok felé fennálló kötelezettségeinket határidőre teljesítettük. 2020-ban

is javaslatot tettünk Szociális Munka Napja alkalmából adományozható elismerésekre; a felterjesztést megtettük, javaslatunkat elfogadták, de az átadásra a járvány miatt nem volt lehetőség. Megyei szervezeteink a Magyar Ápolók Napjához, illetve az Ápolók Nemzetközi Napjához kötődve szintén egyesületi elismeréseket adtak át. Az Ápolók Nemzetközi Napja alkalmából meghirdettük a "Tűzd ki a kékszalagot" akciót melyhez sok társunk csatlakozott fotókat, videókat megosztva.

A MÁE 2020. évi bevétele 39.975 ezer Ft fedezetet nyújtott, a 27.249 ezer Ft kiadás teljesítésére, és 12.726 ezer Ft közhasznú tevékenység nyeresége keletkezett. Ez a nyereség a mérlegben a saját tőke növekedését, a vagyon gyarapodását eredményezte. Ez köszönhető annak, hogy sikeresen tudtunk támogatókat megszólítani.

Dologi kiadásokra az összes kiadás 52,7 %, a személyi jellegekre 46,8 % került felhasználásra, az értékcsökkenés 0,5 % volt. A dologi kiadásokon belül a megyei felhasználás jelentősen emelkedett 7, 130 ezert Ft-volt. Az egyesület gazdálkodása az elfogadott költségvetési terv alapján történt.

A kiadás a tervhez képest 6.551 ezer Ft –tal lett kevesebb, míg a bevétel 6.025 ezer Ft-tal növekedett, így az egyesületünk 2020. évi eredménye 12. 726 ezer Ft-ban realizálódott.

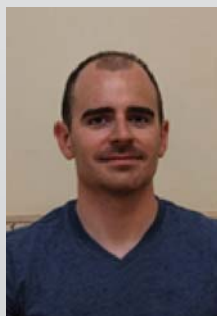
A felelős gazdálkodás eredményként az egyesület pénzügyi helyzete tovább stabilizálódott.

Minya Tünde
MÁE elnök

A nyugalom pillanatai

„Tested drága kincs. Ez a járműved a felébredéshez. Bánj vele gondosan.”

(Buddha)

Ahogy ezeket a szavakat olvasod, irányítsd figyelmed a testedre. Mozgás nélkül figyelj meg a testhelyezetedet. Hogyan ülsz? Kényelmes helyzetben vagy? Van olyan részed, amelyet megfeszítesz? Most tedd meg azokat a változtatásokat, amelyek ahhoz szükségesek, hogy kényelmesen érezd magad. Ez a jóga! A testhelyzet megváltoztatás azzal együtt, hogy figyelmedet a testedre és a légzésedre irányítod. A jóga sokkal több annál, mint, hogy különböző pózokba erőltetjük a tes-

tünket egy jóga szőnyegen. A jóga erősít és egyben rugalmassá is tesz. A jóga ott formál teret, ahol valami elakadt. A jóga gyakorlatok lecsendesítik az elmét és fejlesztik a koncentrációt, a maguk teljességében fejtik ki hatásukat, megteremtik a test, a szellem, a tudat és a lélek egyensúlyát.

A jóga gyakorlásának bármely indoka jó indok. A hajlékonyság növelése és a feszültség csökkentése éppolyan nemes indok a jógázásra, mint a spiritualitás felébresztése. Ez a jóga hatalmas ajándéka – szolgál és táplál minket létezésünk minden szintjén, és spontán módon fokozza jó közérzetünket az élet minden területén.

Az emberek többsége elfoglalt életet él. Egyik helyről a másikra rohanunk, különböző impulzusok érnek a környezetünkben, és folyamatosan új emberekkel és helyzetekkel kell megismerkednünk. A jóga időt és teret biztosít nekünk ahhoz, hogy jelen legyünk a pillanatban, elengedjük a régi feszültségeket, és meggyógyítsuk a testünket. A jóga gyakorlásnak egyik legkellemesebb velejárója az ellazulás érzése. A jógaórák általában relaxációs gyakorlatokkal fejeződnek be, azért is, hogy hatékonyabbá tegyék az egyes jóga gyakorlatok pozitív hatásait.

A jógyakorlás és a relaxáció fantasztikus kiegészítője a hangterápia.

Sokan nem tudják, hogy minden, ami csak létezik az univerzumban, rezeg. A szék, amelyen ülünk, a talaj csak látszólag szilárd, rezgésben van. Egy ideális világban mindannyian harmóniában és egyensúlyban élnénk, ám a bennünket érő stressz, negatív energiák miatt disszonancia keletkezik. A hangmasszázs egy olyan eszköz, mely segít ezek újratertésében. A legtöbb ember imádja, ha masszírozzák, de kevesen tudják, hogy a hangokkal is lehet masszírozni. A terápia alapja az az ősi felismerés, amelyeket már több mint 5 ezer évvel ezelőtt alkalmaztak Indiában.

Leginkább úgy tudjuk megérteni, hogy mi történik testünkben a hangmasszázs alatt, ha magunk elé képzelünk egy tükörsíma tavat. Ha egy kavicsot beledobunk ebbe a tóba, koncentrikus hullámok keletkeznek, és ezek végig gyűrűznek a víz egész felületén. Ily módon minden víz-

molekula mozgásba jön. Az emberi test kb. 70-80%-ban vízből és folyadékból áll. A testre helyezett tálak rezgései ilyen koncentrikus körök formájában terjednek el, áramlanak szét az egész testünkön, mélyen sejt szintig fejtik ki hatásukat. A hangtál hangja ezen túlmenően a nyugodt lebegő ritmusával hat ránk, és harmonizálja testünket, lelkünket.

A hangtálak kellemes, harmonikus hangjai megnyugtatók a szellemet, a lágy rezgések átjárják az egész testet, fellazítják az energiablokkokat és egy jóleső ellazuláshoz vezetnek. Lélek hangolás - tisztításként is megfogalmazhatjuk a terápia hatását. A hangtálak mellett a didgeridoo és a koshi is megszólal hangfürdőn. A foglalkozás végén pedig ki is lehet próbálni ezeket különleges a hangterápiás eszközöket.

Örömünkre szolgált, hogy a Magyar Ápolási Egyesület jóvoltából egy kicsi betekintést adhattuk a jóga és a hangterápia világába. Bízunk benne, hogy a jelen lévők az ott töltött idő alatt megérezték a nyugalom és az ellazulás érzését.

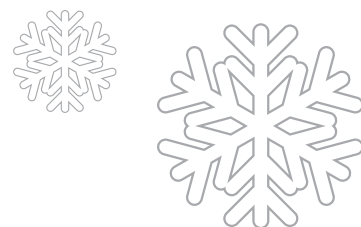
Peti Mónika

Hatha és Gerincjóga oktató

Szilágyi Ádám

Hangterapeuta

Tökéletes nap....., egy csoportfoglalkozás margójára

Idén novemberben engem ért a megtiszteltetés, hogy a Magyar Ápolási Egyesület rendezvényén csoportfoglalkozást tarthattam mintegy 30 érdeklődőnek. A csoporttagok egy része bentlakásos szociális intézményben, másik része egészségügyi intézményben dolgozó szakember volt. Ebben a cikkben saját élményeimről és benyomásaimról fogok írni.

Az elmúlt másfél évben fenekestől fordult fel az eddig ismert világunk és saját életünk. A Covid megérkezésével gyors változások álltak be, senki nem gondolt arra, hogy az elmúlt időszakban egy nem várt esemény (pandemia) hatására minden megváltozik. A krízis hatására kénytelenek voltunk, vagyunk áttérni egy másfajta, sokszor merőben új működési módra, újfajta gondolkodásra. Hajduska Mariann, a krízislélektan egyik legismertebb magyar képviselője írta azt, hogy a krízisben nem lehet másra gondolni. A krízisben egy dinamikus beszűkülés következik be, ami lehetőséget ad arra, hogy új utakat, megoldásokat keressünk. Az első hullám idején sokan, akik megtehették „megállították az életüket”. Az egészségügyben és a szociális-szférában dolgozóknál viszont ez nem volt lehetséges. Mindennap szembe kellett nézniük az ismeretlenel, az éppen aktuális covid hullámok erősségével és a veszteségekből adódó tragédiákkal. Nap, mint nap kockázatot vállalva mentek be dolgozni, és nap, mint nap kapott léket az az alapvető életbátorságunk érzése, hogy minket nem érhet baj, vagy baj esetén is sikerül abból kimászunk. Ez az életbátorság a lelki egészségünk egyik alapja, amelynek sérülése pszichés megbetegedéshez vezethet.

A csoportban arra kerestük a választ, hogy a fent leírt életbátorságunkat, vagy életbe vetett hitünket (melynek erős belső megtartó ereje van), hogyan sikerült visszaszerezni, újra felépíteni. A csoport azért mutatkozott erre jó formának, mert a résztvevők saját élményben megtapasztalhatták a csoport erejét, megtartó funkcióját, biztonságát, nem beszélve arról, hogy a megélt közös sors erős kohéziós tényező, mely fokozza az egymás iránti empátiát és gondoskodást.

A Covid elején sokakban megjelent a bizonytalanság, a düh, a harag, a kiszolgáltatottság, az ambivalencia, a félelem érzése. Ezek voltak azok az érzések, amelyekkel kellett lenni, valahogy felül kellett rajtuk emelkedni, és szükséges volt átdolgozni őket. Az idő előre haladtával sikerült kreatív megoldásokat találni, a régebbi érzéseket újabb pozitív érzésekbe átfordítani úgy, mint elfogadás, alázat, tisztelet, kegyelem, összefogás, kompetencia. Ezek az érzések fokozták az egymás iránti türelmet, tiszteletet, alkalmazkodást. A munkahelyi csoportokon belül megjelent a felelősség, a segítségkérés, a problémamegoldás, a tapasztalatátadás és a motiváció. Ezek alapján elmondható, hogy a csoportban résztvevőknek sikerült a krízissel megküzdeni, lelkileg növekedve jöttek ki belőle. A csoportban erősen megjelent a hála érzése is, mely annak szólhatott, hogy hálásak vagyunk azért, hogy most itt lehetünk, és hálásak vagyunk egymásnak, hogy ilyen vészterhes időkben össze tudtunk fogni. Sikerült egymást emelnünk és egymás támaszává válnunk.

A csoport lét számomra mindig egy csoda, újjászületés, újmegoldás, újszemlélet, amelyet a tagok élményei, érzései, meglátásai szülnek. Ezen érzéseimet Csitáry-Hock Tamás-író idézetével tudnám legjobban kifejezni.

„Tökéletes nap.....

Mert annyi jó dolog történt. Élmények. Találkozások. Beszélgetések. Új dolgok. És élvezem. Jól érzem magam. De mégsem ezektől tökéletes. A nap legszebb pillanata az, amikor csoda történik. Megmagyarázhatatlan csoda. Az, amikor az egyik lélek megérinti a másikat...amikor mosolyt tud csalni az arcodra, megnevettet, és érzem, ahogy szívedben felenged a jég, múlik a feszültség. Igen, ez. Ez a nap legcsodásabb, legszebb pillanata. Titokzatos csoda. Visegrád, 2021.11.10

Barátsággal,
Kardos Attila
pszichológus

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógiai és Pszichológiai Karának mesterszakos hallgatójaként volt alkalmunk részt venni egy nemzetközi online konferencián a Magyar Ápolási Egyesület támogatásával. A 20. WPA World Congress of Psychiatry 2021 tavaszán került megrendezésre a virtuális térben. Az alábbiakban látható a konferencián publikált poszterünk angol nyelven, melyben a felnőttkori figyelemhiányos/hiperaktivitás zavar kognitív séma modelljének összefüggéseit vizsgáltuk. Nagy Vivien, Oláh Stella

TOWARD THE COGNITIVE SCHEM

Vivien Nagy¹, Stella Oláh¹, Liza Takács², Dó

¹Eötvös Loránd University, Faculty of Education and Psychology, Psychological Institute, D

²Semmelweis University, Department of Clinical Psychology, Budapest Hu

Introduction

Attention deficit hyperactivity disorder (ADHD) is one of the most prevalent chronic neuropsychiatric disorders continuing from childhood into adulthood in 40% to 66% of cases [1], severely affecting the emotional well-being of patients [2]. Cognitive and schema therapy trends are very promising [3], but we know little about the cognitive model of ADHD and its relationships with other psychological factors. Our study aimed to fill this gap by exploring the associations between adult ADHD symptoms and certain cognitive factors - cognitive emotion regulation, schema modes and personal strengths - in a dimensional approach.

Methods

In our cross-sectional approach, subjects were collected by snowball method through social media interfaces. A sample of 247 non-clinical adults (Mean age = 33.96 years, SD = 10.48 years) filled out online questionnaires assessing ADHD symptoms (Adult ADHD Self-Report Scale; ASRS [4,5] that can be used to assess the level of symptoms of adult ADHD) the cognitive emotion regulation (Cognitive Emotion Regulation Questionnaire, CERQ [6,7] that can be used to measure the specific cognitive emotion regulation strategies people use in response to the experience of threatening or stressful life events-), the schema modes (Schema Mode Inventory, SMI [8,9] that can be used for identifying 14 types of schemas) and the personal strengths (Bernstein Strength Scale, BSS [10,11] that can be used to assess the dimensions of the Healthy Adult.).

Table 1. Sample

Demographics	Label	%
Sex	Man	46.9
	Woman	53.1
Location	Capital	30.5
	Urban	44.7
	Rural	24.8
Level of education	Low	2.4
	Medium	26.0
	High	71.6

Results

Higher levels of ADHD symptoms were related to the more use of non-adaptive cognitive emotion regulation strategies, self-blame ($r=.37, p<.001$), rumination ($r=.31, p<.001$) and catastrophizing ($r=.31, p<.001$) and the less use of adaptive strategies, planning ($r=-.22, p=.009$), positive refocusing ($r=-.22, p=.008$), putting into perspective ($r=-.27, p=.001$), and positive reappraisal ($r=-.31, p<.001$).

Furthermore, higher levels of ADHD symptoms were associated to lower levels of the healthy adult mode, as well as the personal strength related to the healthy adult (self-regulation, self-directedness, connection, and transcendence) (Figure 1).

In a multivariate model, ADHD symptoms were positively related to externalizing child modes – explaining the largest amount of the variance –, the demanding parent mode and the detached self-soother dysfunctional coping mode (Table 2).

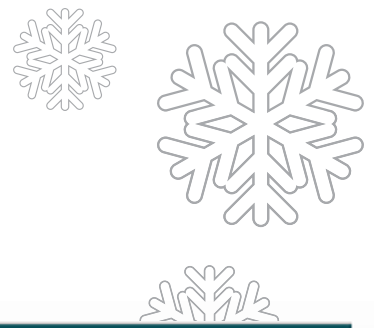
The conference participation was subsidised by the Talent Support Council of ELTE Eötvös Loránd University, Budapest.

We are also grateful for the support of the Hungarian Nursing Association.

Copyright © 2021 Vivien Nagy

and M

E-mail: miklos

MODEL OF ADULT ADHD

Dóra Szax¹ & Mónika Miklósi PhD^{1,3}

¹Department of Developmental and Clinical Child Psychology, Budapest, Hungary;
²Department of Psychology, Budapest, Hungary; ³Heim Pál National Pediatric Institute, Budapest Hungary

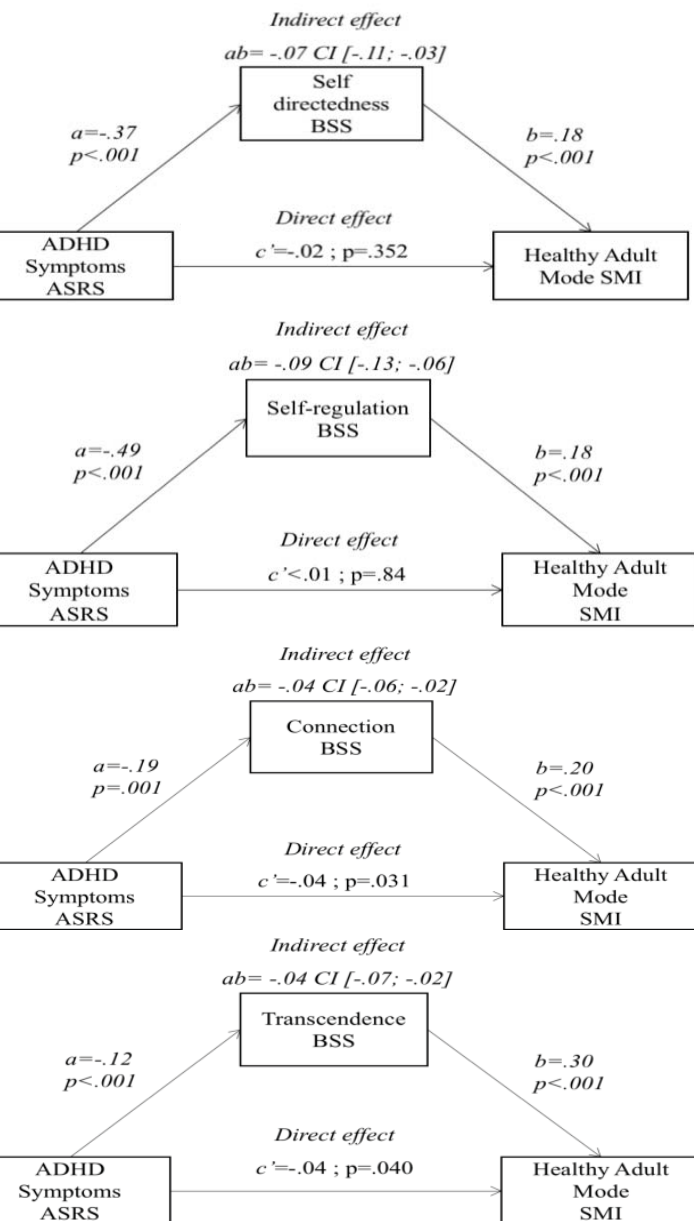

Figure 1. The relationship of adult ADHD symptoms and the Healthy Adult Mode as mediated by personal strengths. Notes. ASRS: Adult ADHD Self-Report Scale. SMI: Schema Mode Inventory. BSS: Bernstein Strength Scale. a, b, c': unstandardized regression coefficients

Table 2. The relationships between ADHD symptoms and Schema Modes

Dependent: ASRS total score	β	R ²
Constant	NA	NA
SMI Externalizing Child Modes	.31**	.38
SMI Demanding Parent Mode	.24**	.05
SMI Healthy Adult Mode	-.24**	.05
SMI Detached Self-Soother	.16*	.02

Final Model: $F(4,231) = 56.644, p < .001, R^2 = .486$

Notes. N= 236. ASRS: Adult ADHD Self-Report Scale. SMI: Schema Mode Inventory. β : standardized regression coefficients from the final model.

* $p < .01$ ** $p < .001$

Conclusions

Maladaptive cognitive strategies may contribute to emotional dysregulation described in adult ADHD. Our results suggest that ADHD symptoms in adults are associated with lower levels of healthy adult mode and that the Bernstein's strengths might play a significant role in mediating this relationship. Identifying and modifying maladaptive schema modes should be a fundamental part of CBT for adults with ADHD [2].

The mode model of schema therapy may be a promising conceptual framework in the psychological treatment of adult ADHD.

References

Dóra Szax, Stella Oláh, Liza Takács, Dóra Szax
 Mónika Miklósi
 i.monika@ppk.elte.hu

elte | ppk

Eötvös Loránd University
 Faculty of Education and Psychology

Visegrádi élménybeszámoló

Közeledett a nap, hogy megkezdjük utunkat Visegrád felé a Magyar Ápolási Egyesület Kitüntetés-átadó Ünnepeére. A hajnali indulás nem vette kedvét a hétfős kiskunhalasi csapatnak.

A Duna partján a Királyi Palotában csatlakozott hozzánk a többi Bács-Kiskun megyei küldött, hogy együtt vegyünk

részt az ünnepi programon, ahol a Magyar Ápolók Napja alkalmából több kollégánk vehetett át miniszteri elismerést.

Ünnepi program, finom pogácsa, hálás köszöntő beszédek és Szabó Ádám frenetikus tangóharmonika előadása biztosította az ünnepség fényét.

A szállás elfoglalása után kezdődjön a kongresszus...

Micsoda??? Nincs koronavírus, nincs tudomány, sehol egy ápolási diagnózis...

Hát igen, mostantól három nap a feltöltődésről, kikapcsolódásról, a mentális egészség megőrzéséről szól. Köszönjük, hogy gondolatok ránk és lehetőségünk volt részt venni a programokon. Első napon bowling és wellness program várt ránk.

Kirándulás helyi idegenvezetővel a Pilisben. Három óra aktív mozgás csodálatos környezetben, hihetetlen sztorikkal fűszerezve túravezetőnkől. Félúton kedves meglepetésben volt részünk, hiszen a hangosan futó patak mellett egy réten finom forralt bor várta a mintegy 30-40 főt számláló bátor turista csapatot. Újult erővel folytattuk utunkat a Kaán forrás felé, mely utunk végcélja volt. Pisztrángos tó, vadászház, fűvészkert színesítette utunkat.

Aki nem a túrát választotta az részt vehette kiscsoportos mediációs foglalkozáson pszichológus vezetésével.

Visszafelé lassan ránk esteledett, hűlt az idő, de mindenki

kitartott és sietett a szállásra, hiszen újabb kihívás várt az érdeklődőkre. Táncbemutató és táncoktatás.

Kis csapatunk kétfelé szakadt, hisz volt, aki a medencében pihente ki a túra fáradalmait, de volt aki az esti táncos vacsorára gyakorolt.

Mindenki felfrissülve készült az este fénypontjára, a gálavacsorára.

Finom ételek, figyelmes kiszolgálás... a jó hangulatot megalapozó vacsora és finom borok után a DJ feltekerte a hangerőt és a bátrabbak elfoglalták a táncparkettet. Csak egy kis bátorítás és néhány sláger kellett, hogy megteljen a parkett, ahol mindenki önfeledten adta át magát a zene és tánc forgatagának. Kitartó csapatunk éjjel után még a nagy közös körben ropta fáradhatatlanul.

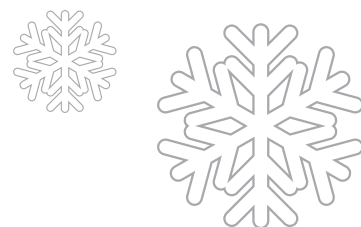
Eljött az utolsó nap, de itt sem maradtunk program nélkül. Jóga és hangtál program várt minket. Relaxációnkat betöltendő lazító jógában volt részünk, amit hangtálak zenéje, zöngése kísért. Test és lélek megpihent, felfrissült.

Újult erővel tele élményekkel tértünk haza és vágtunk bele a következő hét munkájába. Köszönjük, hogy ott lehetünk és ilyen jól érezhettük magunkat.

Dittmayer Péter
ápolási igazgató

Covid elleni oltási tevékenység a pandémia időszakában

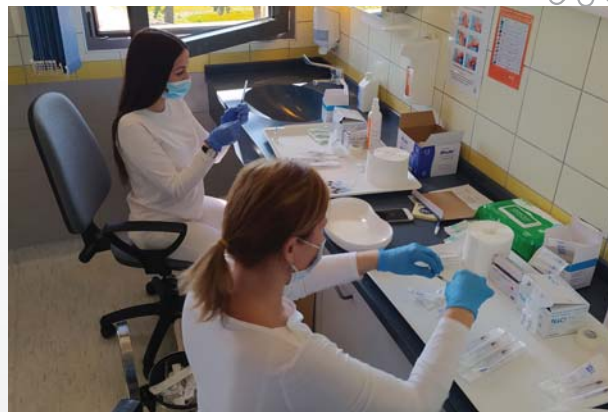

Kovács-Szabó Hajnalka, a PTE KK I.sz. Belgyógyászati Klinika vezetőasszisztense, a pécsi Janus Pannonius Klinikai Tömb vezető oltási koordinátora, szakképzettsége kardiológiai szakasszisztens, 32 éve dolgozik az egészségügyben. Részt vett Balatonfüreden a 2021.09.15-17. között megrendezett XXIII. Országos Járóbeteg Szakellátási Konferencia és XVIII. Országos Járóbeteg

Szakdolgozói Konferencián, ahol előadásával elnyerte a szakdolgozói szekció legjobb előadói különdíját. Előadásának témája az oltásszervezést és az oltás során kialakított és folyamatosan formálódó jó gyakorlatokat érintette.

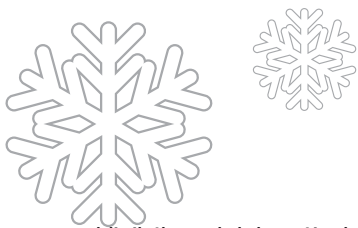
2020. december végén lehetőségem nyílt rá, hogy részt vegyek egy összetett csapat tagjaként Baranya megye első oltópontjának kialakításában, működtetésében. Előadásomban bemutattam az ezzel kapcsolatos tapasztalataimat, az oltási munkánk során kialakított, azokat a jógyakorlatokat, melyek bevált, sikeres, újszerű, széles körben még nem elterjedt, de a hagyományos megoldásokhoz képest kreatív módon alakították az oltási munkát.

Ezek olyan minták, olyan példák voltak, amelyeket a Pécsen négy oltóponton kialakított hetven oltóhelyen alkalmazni tudtunk kellő rugalmassággal, az oltópont helyi adottságaira szabva. Célunk az volt, hogy a munkavégzés során nap, mint nap felmerülő problémákra megoldást találva az oltópont munkáját egyre jobbra, precízebbé, gördülékenyebbé és hatékonyabbá tegyük. 2020.12.31-2021.08.31. között a PTE-n 170.917 oltóanyag került beadásra. Ennyi oltás kivitelezése komoly csapatmunkát igényel minden oltásban résztvevő kolléga részéről.

Az indulásnál mi alakítottuk ki és szerveztük meg az oltópont munkáját úgy, hogy nem álltak rendelkezésünkre korábbi tapasztalatok, gyakorlatok vagy protokoll. Naponta újabb és újabb kollégák érkeztek munkavégzésre az oltópontra, akiknek a betanítása, részükre az aktuális információk átadása minden reggel napi feladatot jelentett a koordinátorok számára. Hogy megkönnyítsem ezt az információ átadást, elkészítettem minden munkaterületre vonatkozóan írásos formában, lépésről, lépésre a feladatsorokat. Később információs mappákat helyeztünk ki az oltóhelyekre, ezek tartalmazták a fent említett feladatsort, az oltási munkával kapcsolatos dokumentumokat, a vakcinák alkalmazási előírásait, az olthatósági kontraindikációkat, telefonszámokat stb. A folyamatosan érkező újabb és újabb információk átadása céljából bevezettük a reggeli koordinatori tájékoztató megbeszéléseket, így első kézből kaphatta meg mindenki az aznapi munkavégzéssel kapcsolatos információkat (hány oltóhelyet nyitunk, hány előjegyzett páciens oltása várható, mely vakcinákat alkalmazzuk az aznapi munka során, mire kell figyelni, hogy ne keletkezzen vakcina káresemény, mire kell figyelni az adategyeztetésnél, dokumentálásnál, mi történjen a rosszulétes pácienssel stb.).

A klinikák szakdolgozóinak bevonásakor, még a munkába állás előtt lehetőséget biztosítottunk előre egyeztetett időpontban arra, hogy az oltóponton gyakorlatot szerezhessenek a kollégák, így már magabiztosan érkezhettek később munkavégzésre. Az gyorsan kiderült, hogy a vakcina előkészítőbe, a gyógyszerészek mellé segítségként érkező szakdolgozók, jobb, ha előbb részt vesznek egy gyakorlati oktatáson, melyen felmérték a gyógyszerészek, hogy ki az aki alkalmas erre a precíz feladatra. Hogy a betanulást segítsék, a gyógyszerészek egy oktató videót is készítették, mely lépésről lépésre mutatta be a fertőtlenítési, vakcina felszívási, légtelenítési folyamatot.

Az oltópontok koordinátorai számára létrehoztunk egy sharepointot. Ide van feltöltve minden, oltási munkát érintő információ, dokumentáció, eljárásrend, vakcina infó, archivált dokumentumok, statisztikák, munkarend. Ennek az oldalnak a szerkesztése elsősorban a vezető koordinátor feladata, de minden koordinátornak van hozzáférése, így bárholnan, bármilyen számítógépről ránézhet és akár ellenőrizni tudja a koordinátori beosztást, hogy melyik napon, melyik oltópontra van beosztva munkavégzésre.

A tapasztalatok alapján azon voltunk, hogy az oltási munkát egyre gördülékenyebbé, problémamentesebbé és hatékonyabbá tegyük. Ennek érdekében, a korábban papír alapú, több oldalas páciens előjegyzési listákat először betűrendbe rendeztük, majd elektronikus formában tabletekre töltöttük, ezáltal több ezer oltópontra érkező páciens esetében gyorsítani tudtuk a páciens listából kikeresését és az oltóhely azonosítását.

Azokkal a páciensekkel, akiket nem találtunk az előjegyzési listában, kezdetben a pretriázs foglalkozott. Próbálta kideríteni, honnan kapta a páciens az időpontot, aznapra kell-e érkeznie az oltópontra. Ez nagymértékben lassította a pretriázs működését, hogy ezt a problémát megoldjuk, később erre a segítő, információ szerző feladatra a bejárat közelébe külön szakdolgozót állítottunk, aki egy számítógép és telefon segítségével próbálta segíteni a páciens oltakozását. Fontos volt, hogy ez a kolléga idegen nyelveket is beszéljen, hiszen Pécsen sok a külföldi hallgató, oltakozó. A páciensek feltorlódásának elkerülésére, a tömeg egyenletes bejutásának segítésére létrehoztuk a dokumentum kitöltő, páciens irányító területet, melyet mindig az adott oltópont adottságainak megfelelően rendeztünk be székekkel, asztalokkal.

Az EESZT rögzítést idővel bevittük az oltóhelyekre, ahol ezt

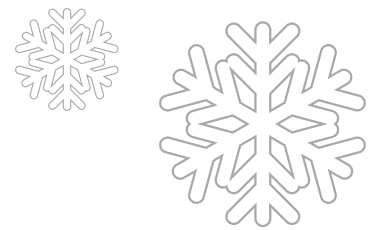
a feladatot jelenleg az oltóhely asszisztensek végzik, akiknek munkáját csupán egy-két perccel növeli meg ez a plusz feladat, viszont jelentős humánerőforrást spórolunk meg. Az obszervációs területet két módon tudtuk növelni. Tavasztól a pretriázt az oltópont épületéből katonai sátrakbakivittük az oltópont udvarára, valamint megkértük a hozzátartozókat, hogy kint az épület előtt várják meg az oltakozókat.

Az egyre bővülő vakcina kínálat, a páciensek biztonsága és a keveredések elkerülése érdekében, színes vesetájakat vásároltunk, így a vakcina előkészítőből a különböző vakcinákat különböző színű vesetájakban adták ki a gyógyszerészek. Ha megoldható volt, akkor a különböző vakcináknak, külön folyosókon nyitottunk oltóhelyet, ha pedig egy páciens olyan vakcinával kellett oltani, ami nem szerepelt az aznapi vakcina kínálatban, akkor koordinátori kíséretet rendeltünk mellé, aki végig kísérte a páciens az oltópontra megérkezéstől, az oltakozás pillanatáig. Így biztosan azzal az oltóanyaggal lett oltva, amivel kellett.

Április 29-én éjfél előtt valamivel érkezett a hír, hogy másnapra a kormány lakossági, tömeges Pfizer kampányoltást rendelt el. Ez hajnalban az oltást szervezőknek nagy kihívást jelentett. Az eredetileg tervezett 10 oltóhely helyett 32 oltóhelyet kellett működtetni. A feladat, a kora reggeli órákban tömeges szakdolgozói delegálást, az oltópont átrendezését, átszervezését, komoly csapatmunkát igényelt. Mindenki összeszedetten, maximális odafigyeléssel, segítőkészen tette a dolgát, így aznap is sikeres napot zárhattunk 3840 oltott pácienssel.

Oltópontjaink működtetésének sikerét abban látom, hogy mindig pontosan megfogalmazódott a cél, a vezetőink maximálisan támogatnak minket mindenben, rendszeresen, napi szinten látogatnak ki az oltópontra. Kíváncsiak az ott dolgozók véleményére, javaslataira, ötleteire. Az oltóponton dolgozók maximálisan elkötelezettek, kedvesek, figyelmesek, jól tudnak csapatban együtt dolgozni. A megfelelően megválasztott eszközök is hozzásegítenek a sikerhez. Az oltópontok működtetésének alakítása folyamatos, a helyi adottságokra és a gyakran változó, bővülő információkra, eljárásrendekre, előírásokra szabott. Ezen felül a sikeres működtetés nagymértékben függ az aktuális információk mindenki számára történő biztosításáról és a megfelelő kommunikációtól. A kellő rugalmassággal meghozott, gyors döntésektől, valamint a felelősségteljes munkavégzéstől. Úgy gondoljuk, az oltási munka hosszú időre igényt tart Ránk és a munkánkra, de szívesen tesszük a dolgunkat ezen a munkaterületen, mert az oltás hálás feladat.

Malnutrició-szűrés az onkológiai gyakorlatban esetismertetésekkel

1. Bevezetés

A tumoros betegek számára fontos a diéta betartása, mert a kezelések mellékhatásai enyhíthetők, ha jól választjuk meg a betegek étrendjét. A táplálás célja a beteg tápláltsági állapotának megőrzése. Az optimális mennyiségű és minőségű élelem az erőnlét megtartását szolgálja. Egyes tápanyagoknak nemcsak a megelőzésben, hanem a betegség folyamatának lassításában is szerepe van. A daganatos betegségben szenvedők egyharmada (33%-a) a kóros soványság - alultápláltság - következtében veszti életét. Átlagosan öt daganatos betegségben szenvedő beteg közül egy nem a betegségben, hanem annak következményében hal meg.

2. A malnutrició (alultápláltság) fokozatai

Egy személy tápláltsági állapotát elsősorban az ún. testtömeg index alapján határozzuk meg. Testtömegindex: BMI = kg/ m². A test zsírtartalmából következtethető kóros testzsírszázalék értékek: férfiak esetében: 20-39 év között 8% alatt, 40-59 év között 11% alatt, 60 év felett 13% alatt, nőknél: 20-39 év között 21% alatt, 40-59 év között 23% alatt, 60 év felett 24% alatt.

Egy kritikus ponton túl a fogyás már komolyan veszélyeztetheti a gyógyulást célzó terápia sikerességét. A megfelelő táplálkozás elősegíti, és segít fenntartani az optimális testtömeget, amely minden helyzetben jobb életkilátásokat eredményez. Az alultápláltság súlyosságát a testtömeg veszteség (fogyás) és a szérum albuminszint csökkenése alapján határozzák meg (1. táblázat).

Laboratóriumi mutató	Normál tartomány	Enyhe alultápláltság	Közepes (mérsékelt) alultápláltság	Súlyos alultápláltság
BMI = kg/ m ²	18,5-24	17-18,5	16-17	16 alatti
albumin g/l	35-50	30-34	25-29	25 alatti
transzferrin g/l	2,0-3,0	1,8-2,5	1,8-2,5	1,8 alatti
prealbumin g/l	0,18-0,40	0,16-0,18	0,14-0,16	0,14 alatti
total lymphocytaszám sejt / mm ³	2000 felett	1200-2000	800-1200	800 alatti
„kreatinin clearance ml/perc	90 felett	81-89	61-80	60 alatti

1. táblázat Az alultápláltság értékelésének laboratóriumi paraméterei (Forrás: Lovics Zsuzsa: Mit (t)ehetek? – étkezési tanácsok daganatterápiában, Galenus Kiadó, Budapest, 2018)

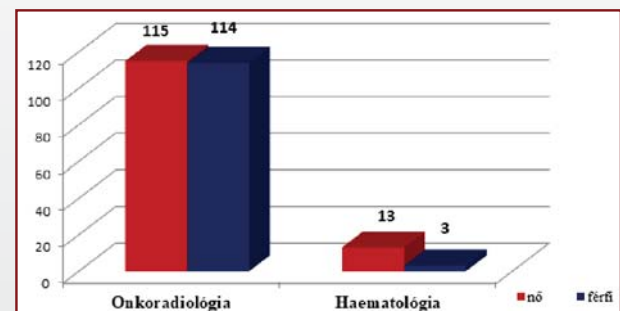
Alultápláltságról beszélünk, ha a beteg testtömege csökkenése 1 hónap alatt meghaladja a testtömegének az 5%-át, vagy a beteg akarattalan testtömeg csökkenése a megelőző 3-6 hónapban 10%-ot meghaladó mértékű. Olyan állapot vagy akut betegség esetében, amikor a beteg előreláthatóan legalább 5 napig nem tud a megszokott módon táplálkozni.

Alultápláltság következményei: testtömeg veszteség, életminőség csökkenés, gyengeség, csökkent izomerő, létfontosságú szervek működése csökken, hosszabb sebgyógyulás, nő a fertőzésveszély, gyengül az immunitás, kisebb terápiás hatékonyság. bélnyálkahártya károsodás, csökkent enzimettermelés, csökkent felszívódás, nő a kórházi tartózkodási idő. Az akarattalan fogyás veszélyessé válik, ha meghaladja az eredeti testtömeg 5%-át.

A diéta célja a testtömeg veszteség megállítása, súlyvesztés minimumra csökkentése, a táplálkozási hiányállapotok kialakulásának megakadályozása.

3. Vizsgálatunk eredményei

Malnutrició rizikószűrést végeztünk a Sz. Sz. B. M. K. Egyetemi Oktató Kórház Onkoradiológiai és Haematológiai Osztályain 2019. október - 2021. októbere között azoknál a betegeknél, akik testtömegük 5-10%-át elveszítették, és / vagy étvágytalanok voltak, vagy a testtömeg indexük alapján az alultáplált-sovány- kategóriába tartoztak. Vizsgálatunk az **Ápolásügy 2020/3. számában Klinikai táplálásterápia az onkológiában címen megjelent felmérésünk folytatása**. A vizsgálatban összesen: 128 nő és 117 férfi vett részt (N=245fő). Osztályonkénti megoszlásuk az 1. diagramon, a tumor elhelyezkedése a 2. diagramon látható.

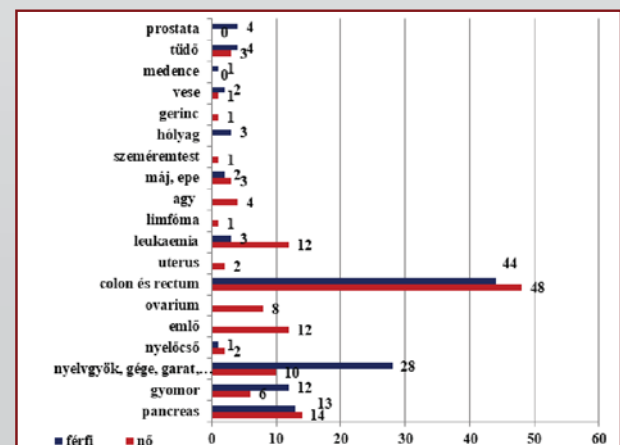

1. diagram

A vizsgálatban részt vettek osztályonkénti megoszlása

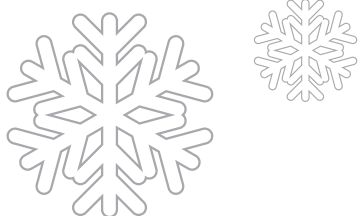
Az Onkoradiológiai osztályon bevasztottak száma 115 nő és 114 férfi, (N=229fő), a Haematológián: 13 nő, és 3 férfi (N=16fő). A rizikószűréseket a Nottingham Risk Score (NRS) kérdései alapján végeztük el. A rizikószűrő módszer kérdései között a beteg testtömeg indexe, az akarattalan testtömeg csökkenés, és az elfogyasztott táplálék mennyiségének csökkenése szerepelt (2. táblázat).

Az tapasztaltuk, hogy a vizsgált osztályokon dietetikai tanácsadásban részesített betegek 57%-a magas rizikóval rendelkezik.

2. diagram

A tumor elhelyezkedése nemek szerint

Osztály	fő	kor	BMI	fogyás - kg	idő-hónap	NRS
Onkoradiológia	229	64,22965	21,11481	11,40408	4,840491	5,59074
Haematológia	16	48,433	24,52583	5,83333	1,12415	5,3397
összesen	245	56,331	22,82032	8,6187	2,9823	5,4652

2. táblázat
A rizikósűrítő módszer eredményei

A nemek közötti megoszlásban jelentős eltérés nem igazolódott (3. táblázat).

Nemek szerinti megoszlás	fő	kor	BMI	fogyás-kg	idő-hónap	NRS
Onkoradiológia-férfi	114	65,0982	21,98598	11,93879	5,601725	5,579975
Onkoradiológia-nő	115	63,3611	20,24364	10,86937	4,079257	5,6015
Haematológia-nő	13	55,2	23,64365	7,3333	1,4983	5,3461
Haematológia-férfi	3	41,666	25,408	4,3333	0,75	5,3333

3. táblázat
Rizikósűrítés eredményei nemek szerinti megoszlásban

A betegek 24%-a a kérdésekre közel maximum pontot (6-7 pont) ért el. Az akarattalan testtömeg csökkenés mértéke átlagosan 8-9 kg volt 3-4 hónap alatt, de találkoztunk olyan beteggel is, akinél ez 50 kg (4. táblázat).

Tumor elhelyezkedése	BMI átlaga	fogyás mértéke -átlag kg	fogyás időtartama-hónap	NRS átlag pont-érték	NRS pontértéke 6-7 pont- fő
pancreas - 27fő	22,409	10,851143	3,3822295	5,36	6
gyomor - 18fő	22,36515	13,564143	4,5897295	5,44	3
nyelöcső, gége, garat, mandula, nyelvgyök - 41fő	19,70785	6,708983	2,3003295	5,71347	15
uterus, emlő, ovarium -22fő	22,66711	7,724363	2,9815695	5,4222	5
colon, rectum -92fő	23,33498	7,050763	3,0883045	5,42159	18
haematológiai tumorok -16fő	24,52583	5,83333	1,12415	5,3397	6
tüdő -7fő	21,53268	7,005143	2,4749795	5,683	1
prostata - 4fő	24,82166	7,942143	3,1932295	5	-
agy- 4fő	22,33	15,317	2,7772295	5,6	1
egyéb- medence, vese, szeméremtest, csont, máj- 14 fő	24,50892	4,19	3,911599	5,6722	4

4. táblázat
A fogyás időtartama és mértéke a tumor elhelyezkedése szerint/ a nagyon magas NRS pontértékű betegek száma

Az áttétes, több szervet, szervrendszert is érintő betegeknél nagyobb mértékű fogyás volt tapasztalható. A fogyás mértéke átlagosan 15,55 kg volt 5 hónap alatt.

A betegek részére a dietetikai javaslatba minden esetben tápszerezes kiegészítés került. Onkológiai gyakorlatunkban gyakran használt tápszerezek: Nutridrink, Fresubin, Nutridrink Max, Protifar, Maltodextrin, Modulen, Avemar, Nutrison standard, Nutrison Energy, Peptisorb, Elemental, Survimed.

4. Esetismertetések

I. Haematológiai eset

44 éves krónikus lymphoid leukaemiás nőbeteg, 165cm, a kezeléssorozat alatt 47-44-52 kg, a kezelése végén 64,8 kg, BMI: 17,26-16,5-19,1, majd a kezeléseket követően 23,80 kg/m². A fogyás mértéke: 21 kg /3 hónap. Táplálkozása a kezelése alatt: 4*6hetes kórházi tartózkodással: könnyű-vegyes étrend. Étrend kiegészítőket nem fogyasztott.

Dietetikai javaslat: roboráló jellegű egyéni étrend biztosítása a kezelése alatt és tápszerezes kiegészítés. Napi 2doboz Nutridrink Max az étkezések mellett.

II. Onkológiai eset

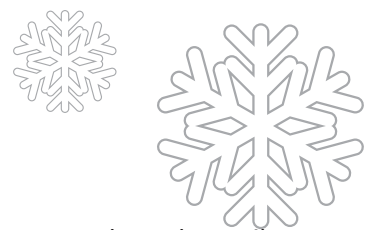
68 éves nőbeteg ovarium tumorrall. Természetgyógyásza javaslatára tej- és gluténmentes étrendet folytatt. 2 hónap alatt 30 kg-ot fogyott. BMI: 29,75-ről csökkent 22,5-re. Táplálkozása étvágytalanság miatt: banán, citrusféle, keksz, ásványvíz. Húst nem fogyasztott. Tej és tejtermékeket fogyasztja. Reggeli: vajás kifli, sajt vagy tojás, ebéd: csak leves, vacsora: banán vagy más gyümölcs. Nassolás: keksz vagy almás sütemény. Étrend kiegészítő: CBD-(kannabis)olaj, Echinacea, Naturlife-12 féle vitaminnal.

Dietetikai javaslat: roboráló jellegű egyéni étrend biztosítása a kezelése alatt tápszerezes kiegészítéssel. Gluténmentes étrend, és az étrend kiegészítők szedésének abbahagyása, a hús és a tejtermékek étrendbe való visszaépítése.

III. Onkológiai eset

72 éves nőbeteg petefészkek tumorrall, peritoneum és máj metastasisal, 2-es típusú diabetes mellitussal. 175 cm, 75 kg, BMI: 24,48kg/m². Fél év alatt 8 kg-ot fogyott. Étvágya közepes. Diabetes th.: Kultophy és Metformin. Vércukor szintjei rendezettek, zöldségeket és gyümölcsöket csak mért mennyiségben fogyaszt. Tejet és tejtermékeket nem fogyaszt natúr joghurtot és kefir kivéve. Húsokat vegyesen fogyasztja. Száraz hüvelyeseket, kukoricát és füstölt termékeket nem fogyaszt. Pékárukból a teljes kiőrlésű lisztből készültet fogyasztja. Étrend kiegészítő: CBD-kannabisolaj, Echinacea, Naturlife-12 féle vitaminnal.

Dietetikai javaslat: roboráló jellegű étrend biztosítása a kezelése alatt tápszerezes kiegészítéssel figyelembe véve a cukorbetegséget. Az étrend kiegészítők szedésének abbahagyása.

IV. Onkológiai eset

56 éves férfi beteg primer colon tumorról, peritoneum és nyirokcsomó metastasisal. 174 cm, 82 kg, BMI: 27,08 kg/m². Fél év alatt 18 kg-ot fogyott, korábban 10kg-ot, az elmúlt 1,5 hónapban tovább fogyott még 8kg-ot. Két sebészeti műtéten esett át, az egyik HIPEC műtét volt. Étvágya jó, de „speciális” onkológiai diétát tart: nagy mennyiségű zöldség és gyümölcsfogyasztás 0,8-1 kg/nap, száraz hüvelyes, füstölt terméket és apró magvas gyümölcsöt nem fogyaszt. Csak halat és csirkehúst másnaponta 1x fogyaszt. Pékáru: saját készítésű gluténmentes kenyeret fogyaszt: hajdina+köles+táp ióka+bambuszliszt+rizsliszt. Tejet és tejtermékeket egyáltalán nem fogyaszt. Csak biotermesztésből származó termékeket használ fel. Naponta fogyaszt: citromos vizet, almát, uborkát, zellert, sárgarépát, céklát. Folyadék fogyasztás: ásványvíz, frissen préselt biogyümölcslevek.

Dietetikai javaslat: a szélsőséges étrend abbahagyása, a továbbiakban roboráló, de zsírszegény, durvarost és fűszerszegény étrend folytatása tápszeres kiegészítéssel.

V. Onkológiai eset

52 éves férfi beteg hörgő és tüdő tumorról. 186cm, 115 kg, BMI:33,24 kg / m², 1 hét alatt 5 kg-ot fogyott. Étvágytalan, nehezen tud nyelni. Leveseket, folyadékot és gyümölcslevek fogyaszt. Húsok közül elsősorban a szárnyasokat fogyasztja turmixolt formában. Pékáruk közül a finomlisztből készült termékeket választja. Tej és tejtermékek közül a kakaót és a kefir fogyasztja el. Sajtokat csak ritkán fogyaszt.

Nem nassol. Étrendkiegészítőket nem szed. Füstölt termékeket, faszéneken sült termékeket, és grillezett ételeket korábban rendszeresen fogyasztott. Folyadékfogyasztás: tea, víz, ásványvíz, gyümölcslevek.

Dietetikai javaslat: roboráló jellegű étrend biztosítása a kezelések alatt tápszeres kiegészítéssel.

VI. Onkológiai eset

73 éves nőbeteg tüdő és retroperitoneum tumorról. 164 cm, 45 kg, BMI: 16,73 kg / m², az elmúlt fél évben 15 kg-ot fogyott. A beteg étvágytalan, vegyes táplálkozást folytat. A tej és tejtermékeket nem fogyasztja. Tápszeres kiegészítés: napi 1 doboz Nutridrink Max.

Dietetikai javaslat: roboráló jellegű étrend biztosítása a kezelések alatt tápszeres kiegészítéssel.

5. Összegzés

A jól megválasztott táplálásterápia hatására a beteg testtömege normalizálódik, ezáltal tápláltsági állapota javul, labor paraméterei és életminősége szinten tarthatóvá válik. Az egyénre szabott táplálásterápia javítja a betegek életminőségét.

Összeállította:

Horváth Judit dietetikus

Dr. Olajos Judit PhD. klinikai onkológus és sugárterápiás főorvos

Sz-Sz-B-M-K JAOK, Nyíregyháza Onkoradiológiai Osztály

Ezen lapszámunk kiemelt támogatója a **Baxter**.

TARTALOM

Elnöki beköszönő	2. oldal	Visegrádi élménybeszámoló	12. oldal
In memoriam Mucha Márkné Katalin	2. oldal	Covid elleni oltási tevékenység a pandémia időszakában	13. oldal
Akikre büszkék vagyunk	3. oldal	Malnutrició - szűrés az onkológiai gyakorlatban	15. oldal
Felügyelő Bizottság jelentése	4. oldal	Pályázati összefoglaló	18. oldal
Közhasznúsági jelentés	7. oldal		
A nyugalom pillanatai	7. oldal		
Tökéletes nap..., egy csoportfoglalkozás margójára	9. oldal		

Impresszum

Technikai adatok: méret: A/4 oldal; terjedeleme: min. 16 + 4 oldal borító, belví: 80 g volumenizált műnyomó; borító: 250 g matt műnyomó, fóliázva, nyomtatás: ofset; színek száma: 4 + 4, rácssűrűség: 60 l/cm (152 lpi); kötetzet: irkatúzve, terjesztés: országos. **Megjelenés:** évente három alkalommal és 3500 példány • **Hirdetésfelvétel:** MMG • E-mail: mm@medicalmarketing.hu • www.medicalmarketing.hu

A Magyar Ápolási Egyesület továbbképző és tájékoztató kiadványa • Szerkesztőség: 1085 Budapest, Gyulai Pál u. 2. • Tel./Fax: +36-1-266-5935

Mobil: +36-20-216-4280 • e-mail: mae@apolasiegyuesulet.hu • **Felelős kiadó:** Minya Tünde, elnök • Alapító főszerkesztő: Mucha Márkné

Szakmai főszerkesztő: Minya Tünde, elnök • Állandó szerkesztő bizottsági tagok: Minya Tünde, Bugarszki Miklós,

Dr. Téglásné Bácsi Mária, Németh Gyuláné • **Kiadja:** A Magyar Ápolási Egyesület • **Technikai kiadó:** Medical Marketing Group Bt. • H-2440 Százhalombatta, Bláthy Ottó u. 17. • Tel./Fax: +36 23 356 362 • E-mail: mm@medicalmarketing.hu

Felelős kiadó: a kiadó ügyvezetője • Mobil: +36 70 331 4581

Nyomda: Prime Rate Kft. • H-1044 Budapest, Megyeri út 53. • Tel.: +36 1 231 4060 • E-mail: info@primerate.hu • www.primerate.hu

Grafika, tervezés: Kovács Tímea • Tördelés: Prime Rate Kft. • Korrektor: Minya Tünde, Bugarszki Miklós, Németh Gyuláné, felelős kiadó

A hirdetések tartalmáért a szerkesztőség nem vállal felelősséget. Kéziratot és fotót, elektronikus úton küldött anyagokat, filmet nem örzünk meg és nem küldünk vissza.

ISSN 1216-5026

Pályázati összefoglaló

A magas színvonalú egészségügyi ellátás megszervezése egyre komolyabb és összetettebb kihívások elé állítja az európai országokat, köztük hazánkat is. Szükséges az emberek betegségének megelőzése és helyreállítása érdekében a legkedvezőbb, gazdaságilag is fenntartható megoldásokat megtalálni, felhasználva a rendszerben lévő erőforrásokat és lehetőségeket. Ennek a komplex folyamatnak az egyik fontos eleme az alacsony ápolói létszám növelése, melyhez elengedhetetlen az egészségügyi képzések közötti átjárhatóság kialakítása, a képzések átalakítása, a korszerű és innovatív oktatási technológiák bevezetése.

A 2019-ben megjelent „Javaslat Nemzeti Ápolásfejlesztési Stratégia Elemeire” című értekezés már bemutatta a szakma azon törekvését, miszerint az egészségügyi ágazaton belüli átjárhatóságot - különös tekintettel a hiányszakmának számító ápolói képzésbe történő integrációt - megvalósíthatóvá kell tenni a szakképzésben és a felsőoktatásban egyaránt valamint, hogy szükséges létrehozni egy a nemzetközi mintáknak megfelelő képzett segédápolói képzést, mely a súlyosan munkaerőhiányos ágazatnak gyors enyhülést jelenthet rövid és hosszú távon egyaránt.

A fenti céloknak megfelelő törekvéseket szem előtt tartva, Dr. Oláh András kezdeményezésére készült el a GINOP-5.3.5-18-2019-00115 kódszámú „A munkaerőhiány és az elöregedő társadalom okozta, az egészségügyi intézményeket érintő foglalkoztatási válsághelyzetek megelőzése és kezelése az ápoló képzés szintjeinek és hatásköreinek fejlesztésével” című projekt (továbbiakban: projekt) szakmai tartalma. A projektet a Magyar Ápolási Egyesület konzorciumi formában valósítja meg a Pécsi Tudományegyetemmel.

A 21 hónapos megvalósítási időszak alatt kidolgozásra és engedélyeztetésre került egy 450 órás képzett segédápoló szakmai programkövetelményre épülő képzési program. A projekt keretében pilot projektelemként Pécsen, illetve Hatvanban megvalósításra is került a képzés, melynek eredményeként 44 fő kapott tanúsítványt. A képzés megvalósítását követően a pilot képzési folyamat értékelése is megtörtént. Az értékelés alapján elmondható, hogy az elmélet-gyakorlat aránya módosításra szorul, növelni szükséges a gyakorlat arányát, továbbá az elméleti ismeretek átadását egyszerűbbé és közérthetőbbé szükséges formálni. A képzési programban tehát módosítani szükséges a tananyagegységek megvalósítása során alkalmazott képzési módszereket és munkaformákat úgy, hogy azokban nagyobb hangsúllyal jelenjenek meg a gyakorlatközpontú elemek. A képzés segítheti többek közt az ápolói humánerőforrás krízis megoldását, az alsóbb szinten beiskolázottak fokozatos felzárkóztatását, a betegellátás minőségének jelentős javítását, valamint a betegelégedettség növelését.

A projekt másik elemeként kidolgozásra került két szakmai anyag, mely az ápoló képzés rövidebb időtartam alatti elvégzését teszi lehetővé.

Egyrésztől megvizsgálásra került, hogy a szakképzésben folytatott általános ápoló okleveles technikus képzés beépítésére a felsőoktatási ápolás és betegellátás alapképzési szak ápoló szakirányába (továbbiakban: ápoló (BSc.)), milyen alternatív lehetőségek állnak rendelkezésre. Az elkészült szakmai anyagban kompetencia összehasonlítással és hatásköri lista megalkotásával került meghatározásra a szakképzésben megszerzett ismeretek elfogadhatósága, mely által az ápoló (BSc.) képzés jelentősen lerövidülhetne azok számára, akik általános ápoló végzettséget szereztek. Ez a törekvés az ápolói életpályamodell fejlesztése és az ITM által kidolgozott Szakképzés 4.0 alapelveivel összhangban a Pécsi Tudományegyetem képzésére optimalizálva került kidolgozásra. Ennek eredményeként a 8 féléves képzésre felvett hallgatók számára 3 félévnyi kredit kerülhetne elfogadásra, és így 5 félév alatt teljesíthetővé válna az ápoló (BSc). Fontos megjegyezni, hogy a jelenlegi jogszabályi környezetben nem megfelelő, különös tekintettel az országosan egységes módon történő, a beszámíthatóság megteremtésére, csak különleges jogszabályi módosításokkal lenne erre lehetőség, amelyekre vonatkozóan a pályázati anyag részletes iránymutatást tartalmaz. A „rövidített” szakirány sikert érhet el a középfokú technikus végzettséggel rendelkező végzett diákoknak a felsőoktatás keretei között oktatott Ápoló (BSc) képzésre történő vonzásában, mely az egészségügyi ellátórendszer érdekeit szolgálja.

A pályázat keretében elkészült másik szakmai anyagban az került megvizsgálásra, hogy a korábban ápolás betegellátás alapszakon végzett nem ápoló szakemberek (Dietetikus, Ergoterapeuta, Gyógytornász-fizioterapeuta, Mentőtiszt, Szülésznő) az oklevélszerzést követően ápolói oklevelet kívánják szerezni, akkor az előzetesen megszerzett egészségügyi ismereteik miként számíthatóak be az Ápoló (BSc) képzésbe. A fejlesztés során két út körvonalazódott ennek a megvalósítására, mely egyrészt szakirányú továbbképzés formájában teljesíthető, másrészt a kreditelfogadtatási rendszernek köszönhetően kreditbefogadás kapcsán is megvalósulhat, ennek részletekbe menő, kompetencia szintű összehasonlítása valósult meg a tanulmány elkészítésével, valamint részletes jogi aspektus vizsgálat történt a jelenleg érvényben lévő szabályozások mentén. A PTE Ápoló (BSc) képzésére optimalizált fejlesztés a kredit-elismertetési folyamat eredményeként 2 év alatt elérhetővé kívánja tenni ezen szakemberek számára az ápolói (Bsc) végzettség megszerzését, és lehetőséget kíván nyújtani a szakmai tanulmányok kiterjesztett hatáskörű ápoló mesterszakon történő továbbvitelére, ezen törekvések támogatják az ápolói életpályamodell fejlesztését. A projekt megvalósítása esetén az ápolás oktatásával és kutatásával foglalkozó szakemberek képzése is fejlődik.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Strukturális
és Beruházási Alapok

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

AZ OLTÁS MŰKÖDIK, MAGYARORSZÁG MŰKÖDIK.

**Prof. Dr.
Merkely
Béla,**
a Semmelweis
Egyetem rektora

KELLEMES KARÁCSONYI ÜNNEPEKET ÉS BOLDOG ÚJ ÉVET KÍVÁNUNK!

Köszönjük az ápolók kitartó és elkötelezett munkáját, amelyre a koronavírus-járvány ideje alatt is bizalommal számíthatunk!